

Силабус курсу

Експериментальна психологія

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність – 053 Психологія
Освітньо-професійна програма «Психологія»

Рік навчання: III, Семестр: VI

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.психол.н., доцент Гірняк Галина Степанівна

Контактна інформація

galingir_2@ukr.net, +380962543801

Опис дисципліни

Курс експериментальної психології передбачає цілеспрямоване системне вивчення методів психологічного дослідження, ознайомлення з плануванням психологічного експерименту та представлення проблем загальної методології організації психологічного дослідження.

Дисципліна «Експериментальна психологія» покликана допомогти студенту засвоїти студентам цілісної системи знань з питань розвитку експериментального методу в дослідженні психіки, розкрити сутність та принципи експериментального дослідження психіки, його структуру, етапи та типи експерименту; розглянути основні складові експерименту: змінні, гіпотези, планування, обробка та інтерпретація результатів дослідження; у формуванні та розвитку професійно та особистісно важливих якостей майбутнього фахівця.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 4	1. Предмет і завдання експериментальної психології. Загальнонаукові методи дослідницької роботи	Володіти системою знань, що стосуються закономірностей, умов та принципів застосування експериментального дослідження психіки. Розкривати сутнісний зміст експериментальної психології як галузі психології, її предмет та завдання; процедуру наукового дослідження. Визначати основні переваги та недоліки різноманітних методів психологічного вивчення.	Питання, презентація
2 / 2	2. Історія розвитку експериментальної психології	Характеризувати передумови становлення експериментального методу в психології. Аналізувати основні етапи та напрямки розвитку експерименту в зарубіжній та вітчизняній психології. Розкривати особливості внеску в експериментальну психологію зарубіжних та вітчизняних дослідників науковців.	Реферат, питання
2 / 2	3. Типи експериментів у психології.	Розкривати типологізації експерименту та характеризувати кожен тип дослідження відповідно до критерію. Організувати застосування того чи іншого виду експерименту.	Питання

2 / 2	4. Стратегії формування вибірки	Визначати особливості генеральної сукупності і експериментальної вибірки. Характеризувати стратегії відбору досліджуваних та вимоги до формування експериментальної вибірки та її репрезентативність.	Питання
2 / 2	5. Особливості досліджуваних при проведенні експерименту	Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.	Реферат, питання
2 / 2	6. Надійність і валідність експериментального дослідження	Демонструвати вміння і навички проведення валідного експериментального дослідження психіки його планування, процедуру, методи виміру експериментального ефекту та опрацювання результатів. Розуміти основні фактори, що знижують валідність експерименту (фактори часу, завдання, суб'єктивний фактор).	Презентації
2 / 2	7. Гіпотези в структурі психологічного дослідження	Формулювати та визначати види гіпотез у психологічному експерименті. Аналізувати взаємозв'язок між теоретичними, експериментальними та статистичними гіпотезами. Особливості формулювання та перевірки три гіпотези (контр гіпотеза, основна експериментальна гіпотеза, нуль-гіпотеза)	Питання МКР
2 / 2	8. Змінні в психології. Вимір змінних	Виокремлювати види змінних в експериментальному дослідженні їх характеризувати. Знати процедуру та способи контролю змінних.	Питання, тести
2 / 2	9. Етапи експериментального дослідження психіки	Знати основні етапи експериментального дослідження, особливості формулювання мети, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, вміти дотримуватися процедури дослідження.	Презентації
2 / 2	10. Контроль в експериментальному дослідженні	Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги. Знати особливості та різновиди артефактів.	Питання
2 / 2	11. Плани експериментального дослідження	Розуміти поняття планування психологічного експерименту його умови, форми та типи. Вміти самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.	Питання, тести
2 / 2	12. Спеціальні методи планування експериментального дослідження	Знати математико-статистичні методи, що використовують у психології. Розкривати сутнісний зміст кореляційного, факторного аналізу.	Реферати
2 / 2	13. Аналіз та інтерпретація результатів експериментів.	Аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації. Визначати стандартне відхилення генеральної сукупності, коефіцієнт кореляції.	Презентації

14. Узагальнення та представлення результатів експериментальних досліджень

Використовувати інформаційно-пошукові системи та опрацьовувати отриману інформацію за допомогою математичних методів. Знати вимоги до складання звіту про результати експериментального дослідження психіки.

Питання, МКР, тести

Літературні джерела

1. Бедан В.Б. Експериментальна психологія : курс лекцій (для студентів-психологів факультету психології, політології та соціології). Одеса : ОЮА, 2020. 102 с.
2. Гірняк Г.С. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Експериментальна психологія» для студентів спеціальності 053 «Психологія». Тернопіль: ВПЦ Економічна думка, 2018. 60 с.
3. Горбунова В. В. Експериментальна психологія в схемах і таблицях : навч. посіб. Житомир, 2005. 94 с.
4. Етичний кодекс Української Спілки психотерапевтів. URL: <http://www.usp.lviv.ua>.
5. Етичні положення Європейської Асоціації психотерапевтів. URL: <http://www.psyter.org>.
6. Жарноцайова Жанета Методика асоціативного експерименту. Slavica slovaca, 2020. Том 55, вип. 1. С. 69-81.
7. Кунтій А.І. Тактика слідчого експерименту під час розслідування умисного вбивства, вчиненого в стані сильного душевного хвилювання. Порівняльно-аналітичне право. 2019. №4. С.393–396.
8. Малхазов О.Р. Експериментальна психологія: практичний посібник. Київ: Талком, 2020. 321 с.
9. Мельничук О. Б. Психологічна діагностика : навчальний посібник. Вид. 2-ге, стереотипне. Київ : Каравела, 2019. 316 с.
10. Рябоконт В.В. Психолого-педагогічний експеримент: особливості підготовки та проведення. Perspective directions for the development of science and practice : abstracts of XX th International scientific and practical conference, 8-9 June, 2020. Athens, Greece. 2020. P. 262-264.
11. Черхава О. Експеримент як інструмент діагностики ступеня резилентності різних соціальних груп в умовах стресу. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип 42, том 2, 2021. С. 168-174.
12. Rasmussen Erin B., Clay Casey J., Pierce W. David, Cheney Carl D. Behavior analysis and learning. A biobehavioral approach ; 7th edition. London : Routledge. 2022. 690 p.
13. Miller Scott A. Writing in psychology ; 2nd edition. London : Routledge. 2022. 194 p.
14. Brannigan Augustine The use and misuse of the experimental method in social psychology. A critical examination of classical research. London : Routledge. 2020. 228 p.
15. Loewenthal Kate Miriam, Lewis Christopher Alan An introduction to psychological tests and scales ; 3rd edition. London : Routledge. 2020. 150 p.
16. Kardes Frank R., Herr Paul M., Schwarz Norbert Handbook of research methods in consumer psychology. London : Routledge. 2019. 540 p.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, для платформи Moodle).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне опитування	Модульний контроль 1	Поточне опитування	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (8 занять, 7 тем – 5 оцінок).		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (7 занять, 7 тем – 5 оцінок).		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу.	Оцінювання виконаного аналізу наукового психологічного дослідження та психологічних експериментів	10 тестів по 2 бали 2 теоретичні запитання по 40 балів
2. Модульний контроль 1 проводиться на 8 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 15 тестових завдань, кожне з яких має 4 бали і одне теоретичне питання, яке має 40 балів.		2. Модульний контроль 2 проводиться на 15 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 15 тестових завдань, кожне з яких має 4 бали і одне теоретичне питання, яке має 40 балів.				

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом